

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-59-20>

УДК 330.341.1:338.2:338.45:330.45

Пазєєва Ганна Михайлівна

кандидат економічних наук, доцент,
заступник завідуючого кафедри управлінських технологій,
Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6557-6890>

Anna Paziieva
“KROK” University

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ, ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇХ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЇ

SYSTEM OF MANAGEMENT OF INNOVATION ACTIVITY, INNOVATIVE DEVELOPMENT OF ENTERPRISES AND THEIR INVESTMENT SUPPORT IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION AND DIGITALIZATION

Анотація. У статті досліджено питання обґрунтування та розбудови системи управління інноваційною діяльністю, інноваційним розвитком підприємств та їх інвестиційним забезпеченням в умовах євроінтеграції та цифровізації. Актуальність теми проведеного дослідження обумовлена тим, що інновації та їх впровадження стають новим трендом, забезпечуючи підприємствам новий рівень розвитку та зростання конкурентоспроможності, що є особливо важливим в умовах економічної ринкової євроінтеграції, широкого представлення товарів та технологій на європейських ринках. Вітчизняні підприємства намагаються активно впроваджувати в своїй роботі кращі практики та сучасні технології, значно змінюючи процеси управління та автоматизуючи виробництва. Це призводить до зростання ваги, значення інновацій як основи економічного розвитку та необхідності формування сприятливого інвестиційного середовища для інноваційної діяльності.

Ключові слова: управління, інновації, інноваційна діяльність, інноваційний розвиток, євроінтеграція, управління інноваційним розвитком, управління інноваційною діяльністю, інвестиції, інвестиційне забезпечення, сфера інформаційних технологій, диджиталізація бізнесу, система управління

Summary. The article studies the issues of substantiation and development of the system of management of innovation activity, innovative development of enterprises and their investment provision in the context of European integration and digitalization. The relevance of the topic of the study is due to the fact that innovations and their implementation are becoming a new trend, providing enterprises with a new level of development and growth of competitiveness, which is especially flawed in the context of the country's membership in the EU, the possibility of economic market European integration, a wide representation of its goods and technologies in European markets. That is why domestic enterprises are trying to actively implement the best practices and modern technologies in their work, significantly changing the processes of both management and ensuring the automation of production and operational processes. This leads to an increase in the weight, importance of innovations and the introduction of innovative activity of the enterprise as the basis of economic development. However, the introduction of innovations requires the formation of an appropriate favorable investment environment and investment support for the development and implementation of innovative projects. As a result of the research, the conceptual and methodological foundations of the system of management of innovation activity, innovative development of enterprises and their investment support in the context of business digitalization and European integration with the active use of systemic, process, target, project, other scientific approaches and a number of general and specific management principles have been determined, the main components and elements are structured management systems of innovation activity of the enterprise, namely: management subjects, management objects, scientific approaches, management principles, regulatory, legal, methodological, financial and investment support, personnel support with the formation of the appropriate structural unit, information support, technical and technological material support, management mechanism with appropriate methods and means of management tools.

Keywords: management, innovations, innovation activity, innovative development, European integration, management of innovative development, management of innovation activity, investments, investment support, information technology, digitalization of business, management system

Постановка проблеми. В сучасних економічних умовах Україна та її підприємства, незважаючи на війну яка відбувається на її території, перебувають на новому етапі свого техніко-технологічного розвитку. Перш за все це пов'язано із високою активністю розробок та впровадженням нових інноваційних технологій і відповідно започаткуванням чи розширенням випуску нових інноваційних продуктів. Інновації та їх впровадження стають новим трендом, забезпечуючи підприємствам новий рівень розвитку та зростання конкурентоспроможності. Не менш важливого значення в активуванні та значній динаміці таких змін відіграє очікування членства країни в ЄС, можливості економічної ринкової євроінтеграції, широкого представлення своїх товарів та технологій на європейських ринках. Саме тому вітчизняні підприємства намагаються активно впроваджувати в своїй роботі кращі практики та сучасні технології, значно змінюючи процеси як управління, так і забезпечуючи автоматизацію процесів виробничої та операційної діяльності. Це призводить до зростання ваги, значення інновацій та впровадження інноваційної діяльності підприємства як основи економічного розвитку. Проте, впровадження інновацій потребує формування відповідного сприятливого інвестиційного середовища та інвестиційного забезпечення розробки та реалізації інноваційних проектів. Саме тому вагомого значення та актуальності набуває управління інноваційною діяльністю, інноваційним розвитком підприємств, що здійснюється з формуванням і розбудовою системи управління інноваційною діяльністю підприємства.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання формування та розбудови системи управління інноваційною діяльністю, інноваційним розвитком підприємств та їх інвестиційним забезпеченням в умовах євроінтеграції та цифровізації досліджувалося у працях багатьох провідних науковців: О. Білецького [1], Р. Білик [2], К. Бліщук [3], М. Бондар [4], А. Дунської [5], І. Геращенко [6], О. Кириченко [7], В. Найдюк [8], Л. Олійник [9], І. Підкамінного [10], Б. Стефанишин [3], Н. Стоянець [11], Л. Федулової [12] та інших.

У праці Н. Стоянець сама система управління інноваційним розвитком є сукупністю взаємопов'язаних елементів, які забезпечують цілісність цієї системи з притаманними їм взаємозв'язками між собою і зовнішнім середовищем. Ці взаємозв'язки спрямовані на досягнення цілей діяльності з оптимізації ризиків, витрат і результатів роботи [11].

У дослідженнях О. Білецького розглянуто історичний розвиток теорії інноваційного менеджменту, починаючи з класичних лінійних моделей та до сучасних цифрових моделей, що відповідають викликам четвертої промислової революції. Обґрунтовано необхідність інтеграції цифрових

технологій: штучний інтелект, інтернет речей, хмарні обчислення та великі дані, у всі етапи інноваційного циклу, що забезпечує підвищення гнучкості, швидкості та масштабованості інноваційної діяльності [1]. Так, на думку В. Найдюк, сам термін «розвиток» походить від латинського слова «evolutio» – еволюція, що означає поширення або ж розгортання [8].

У працях науковців К. Бліщук та Б. Стефанишин управління інноваційним розвитком зазначається як певний процес, що є безперервним та в основі якого повинно бути дослідження аналізу та оцінювання потреб ринку, споживачів, а також вивчення існуючих технологічних трендів розвитку, науки та технологій, адже інновація має бути відкриттям чогось нового, більш складного удосконаленого [3].

Значна увага Л. Олійник, А. Дунської, І. Геращенко приділена питанням формування нових моделей, які забезпечували б економічне зростання через створення та ринкове впровадження нових продуктів, процесів, та нових інноваційних технологій, їх створення, що з одного боку може оновлювати активну та ринкову економічну діяльність, а з іншого забезпечувати рух і розвиток технологій [5,6, 9].

Науковці І. Підкамінний, В. Ціпуринда трактують інноваційний розвиток як певну множину відносин, які формують та діють в процесі здійснення інноваційної діяльності та забезпечується висока ефективність та конкурентоспроможність підприємства, їх продукції та послуг на ринку [10].

Досліджуючи питання інвестиційного забезпечення, інноваційної діяльності підприємств М. Бондар звертає увагу на важливості інвестицій як основи фінансування, реалізації інноваційних проектів, програм та дослідження джерел її залучення [4].

Узагальнюючи наукові дослідження щодо обґрунтування розбудови системи управління інноваційною діяльністю, інноваційним розвитком підприємств та їх інвестиційним забезпеченням в умовах євроінтеграції та динамічного впровадження цифрових технологій слід зазначити, що науковці не мають єдиного бачення та розуміння, тому ця тематика потребує подальших досліджень.

Метою статті є дослідження питання обґрунтування та розбудови системи управління інноваційною діяльністю, інноваційним розвитком підприємств та їх інвестиційним забезпеченням в умовах євроінтеграції та цифровізації.

В процесі дослідження було використано такі загальні етапи, специфічні методи наукового пізнання як аналізу, синтезу, спостереження, узагальнення, уніфікації та формалізації, порівняння; застосовано системний, структурний, функціональний, об'єктний, комплексний, процесний та інші наукові підходи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування та розбудова системи управління інноваційною діяльністю підприємства є необхідною та невід'ємною складовою управління інноваціями як підсистемою загальної системи управління підприємством, що забезпечує виконання процесів розробки, комерціалізації та подальшого поширення інновацій і як наслідок забезпечує інноваційний розвиток підприємства.

Інноваційна діяльність в дослідженнях науковців є власне процесом розробки та впровадження інновацій та їх подальшої комерціалізації [12]. Проте, як вже зазначалося, передує процесам інноваційної діяльності діагностика ринку та техніко-технологічного розвитку [2]. При цьому, організації, що системно здійснюють інноваційну діяльність потребують організації та впровадження системи моніторингу внутрішнього середовища організації та її зовнішнього ринкового, техніко-технологічного середовища, здобутків науково-технологічного розвитку та науково-технічного прогресу [7].

Формування та розбудова такої системи управління інноваційною діяльністю є основою для забезпечення ефективної роботи, розвитку та зростання конкурентоспроможності підприємства у довгостроковій перспективі. Потреба у розбудові такої системи обумовлена необхідністю планування та впровадження інноваційних процесів, розробки нових продуктів, технологій та їх впровадження в діяльності підприємства, впровадженням ефективного менеджменту інноваційної діяльності, що передбачатиме планування та організації інноваційної діяльності підприємства, впровадження ефективних методів та засобів мотивації персоналу, здійснення регулювання та координації діяльності всіх учасників інноваційних процесів, впровадження ефективного контролю як за процесами інноваційної діяльності, так і за досягненням її результатів та витратами ресурсів, дотриманням термінів та інше. Відповідно, невід'ємними складовими елементами системи управління інноваційною діяльністю підприємства виступають суб'єкти управління, об'єкти управління, наукові підходи, принципи управління, нормативно-правове, методичне, фінансове та інвестиційне забезпечення, кадрове забезпечення із формуванням відповідного структурного підрозділу, інформаційне забезпечення, техніко-технологічне та матеріальне забезпечення, механізм управління із відповідними методами, засобами та інструментами управління. Сама необхідність формування та розбудови системи управління інноваційною діяльністю обумовлюється необхідністю системної розробки, впровадження інновацій, раціонального та ефективного використання ресурсів, реалізацією довгострокових планів та цілей підприємства щодо забезпечення його стабільної діяльності, страте-

гічного розвитку та адаптацією підприємства до змін зовнішнього середовища, кон'юнктури ринку, технологічних змін та цифрової трансформації, що особливо є актуальним в умовах євроінтеграції країни, її економіки та цифровізації бізнесу. Розбудова такої системи управління потребує дотримання низки важливих умов такої діяльності. Так, інноваційна діяльність загалом здійснюється у відповідності до розробленої та прийнятої на підприємстві стратегії інноваційної діяльності, а отже передбачає визначення мети та цілей підприємства, на досягнення яких будуть спрямовані майбутні інновації, відповідно інноваційна діяльність виступає частиною інноваційної стратегії підприємства. Планування та впровадження інноваційної діяльності на підприємстві потребує створення окремого постійного у вигляді відділу інновацій, розробок чи іншого структурного підрозділу, якщо підприємство здійснює розробки та впровадження інновацій, інноваційної діяльності як безперервний процес або ж тимчасового, як формування груп управління проектами, де формується на період розробки та реалізації конкретного інноваційного проекту. Тому, відповідно, необхідно створити на підприємстві відповідні структурні підрозділи, які не лише плануватимуть та реалізуватимуть інноваційну діяльність, а й нести відповідальність за її результати.

Важливою умовою для здійснення інноваційної діяльності є отримання економічної ефективності від результатів її реалізації. Тому, впровадження інноваційної діяльності передбачає проведення ґрунтовного аналізу, оцінювання вартості проекту, його витрат та ризиків, а також пошуку шляхів та розрахунку найбільш оптимального з фінансової точки зору джерела залучення інвестиційних коштів, розрахунків їх окупності та термінів повернення. Іще однією важливою умовою для впровадження інноваційної діяльності та забезпечення інноваційного розвитку є вмотивованість та широке залучення власних працівників підприємства для інноваційної діяльності, стимулювання їх творчого потенціалу та активності, подолання опору змін серед працівників підприємства. Слід зазначити, що важливою умовою для здійснення інноваційної діяльності підприємства на сучасному рівні техніко-технологічного розвитку виступає впровадження цифровізації, діджиталізації бізнесу загалом та процесів інноваційної діяльності зокрема, оскільки нові цифрові технології виступають сучасними ефективними інструментами для впровадження інновацій.

Метою впровадження інноваційної діяльності є розробки та впровадження інновацій та забезпечення інноваційного розвитку підприємства, з метою зростання його ефективності та конкурентоспроможності.

Розбудова такої системи управління перетворює інноваційну діяльність із переліку неор-

ганізованих періодичних дій на системну ціле-спрямовану економічно обґрунтовану роботу, спрямовану для досягнення визначеної мети та цілей. Слід зазначити, що інноваційна діяльність забезпечує підприємству отримання та утримання лідерських позицій за відповідними напрямками, сферами економічної діяльності та сприяє їх ефективному подальшому інноваційному розвитку.

Суб'єктами управління системи управління інноваційною діяльністю виступають перший керівник підприємства, керівники всіх рівнів, керівник проектної групи та структурного підрозділу, що безпосередньо забезпечує управління інноваційною діяльністю, керівники проектних груп групи розробки інновацій.

Об'єктами управління виступають нові розробки ідеї, інноваційні продукти, технології, процеси, інноваційно-інвестиційні проекти, програми, безпосередньо працівники проектних груп, групи розробки інновацій, всі працівники підприємства, що тим чи іншим чином задіяні як в розробці, так і у впровадженні комерціалізації інновацій, інвестицій та інші ресурси, які залучаються для реалізації інвестиційної та інноваційної діяльності.

Наукові підходи, які застосовуються для розбудови системи управління інноваційною діяльністю виступають системний, процесний, цільовий, проектний та інші наукові підходи. Системний науковий підхід є основою, оскільки мова йде саме про розбудову системи інноваційної діяльності як системи, що має відповідні складові, елементи між якими формують взаємозв'язки та взаємодії. Процесний науковий підхід є одним із базових, тому що в основі інноваційної діяльності є інноваційний процес як процес створення ідеї, її розробки та її подальшого втілення в готовому продукті, технології та їх подальшій комерціалізації. Саме тому процесний підхід є основою для розбудови та функціонування системи управління інноваціями.

Цільовий науковий підхід спрямовано на необхідність визначення довгострокових та стратегічних цілей, розробки проектів та цільове впровадження всіх дій, заходів та цільове використання інвестиційних ресурсів для фінансування проектів. Відповідно, наступним важливим підходом виступає проектний підхід, оскільки фактично вся інвестиційно-інноваційна діяльність супроводжується та здійснюється із розробкою та реалізацією інвестиційно-інноваційних проектів.

Основними принципами здійснення інноваційної діяльності та управління інноваційної діяльності виступають принципи системності, стратегічної спрямованості, комплексності, плановості, наукової обґрунтованості, адаптивності, економічності та ефективності, гнучкості, ризико-орієнтованості, технологічності, комерціалізації знань та інші. Дотримання цих принципів як основи роз-

будови та функціонування системи управління діяльністю підприємства забезпечують можливість для створення середовище появи нових ідей, винаходів, їх наукових та науково-прикладних розробок, реалізації винаходів у нових продуктах та послугах, їх подальшому впровадженні у виробництві та комерціалізації.

Нормативно-правове забезпечення системи управління інноваційною діяльністю передбачає дотримання чинного законодавства, що визначає норми та вимоги до інноваційної діяльності та формування в самому підприємстві необхідної внутрішньої нормативної та управлінської документації з метою адміністрування управління інноваційною діяльністю.

Методичне забезпечення системи управління інноваційною діяльністю передбачає формування а також залучення наукових методик, наукових підходів, принципів та методів, які виступають науковою основою впровадження інноваційної діяльності та управління цими процесами.

Фінансове інвестиційне забезпечення системи управління інноваційною діяльністю передбачає розрахунок обсягів фінансових ресурсів, необхідних для розробки інновацій і їх подальшого впровадження у виробництво, просуванні та комерціалізації. Основними такими ресурсами, які можуть бути вкладеними в розробку інноваційної діяльності є інвестиції та інвестиційне забезпечення, спрямоване на пошук джерел залучення коштів та створенні й пошуку кращих умов, вартості їх залучення. Інвестиції та інвестиційне забезпечення виступають основою інноваційної діяльності, без яких таке залучення є неможливим.

Кадрове забезпечення системи управління інноваційною діяльністю включає всю чисельність кадрів та професійний рівень, інтелектуальний рівень, знання та компетентності працівників підприємства, їх можливості та знання, необхідні при впровадженні наукових, науково-прикладних досліджень, розробок на відповідному науковому рівні. Відповідно, інноваційна діяльність та її виконання потребують наявності інноваційного, інтелектуального потенціалу персоналу, наявності у нього відповідних знань та компетентностей. Кадрове забезпечення також передбачає формування відповідного структурного підрозділу чи проектної групи, що буде забезпечувати впровадження інноваційної діяльності.

Інформаційне забезпечення системи управління інноваційною діяльністю передбачає активне використання інформації про технології, розвиток науково-технічного прогресу, стан ринку, потреби споживачів, що забезпечує можливість для прийняття рішення про здійснення інноваційної діяльності з розробкою певних технологій чи напрямів і водночас, широкий перелік документації, яка використовується та програмного забезпечення в управлінні інноваційною діяльністю.

Техніко-технологічне забезпечення системи управління інноваційною діяльністю передбачає залучення та використання підприємством найбільш сучасних технологій як для створення розробки самої інноваційної продукції, так і в подальшому для впровадження нових інноваційних процесів виробництва чи технологій та поширення комерціалізації як самої інноваційної продукції, так і новостворених технологій на ринку і нових інноваційних результатів.

Матеріальне забезпечення системи управління інноваційною діяльністю передбачає закупівлі, переоснащення та підготовку основних фондів, обладнання, матеріального забезпечення (сировини, матеріалів, комплектуючих та ін.) для процесів як розробки інновацій, так і їх подальшого запуску у виробництво, продажу та комерціалізації. Невід'ємною складовою системи управління виступає механізм управління із відповідними методами та засобами, інструментами управління, які використовуються. Такими методами виступають адміністративні організаційно-розпорядчі, економічні, соціально-психологічні й інші методи управління та їх інструменти.

Узагальнюючи зазначимо, що система управління інноваційною діяльністю підприємства виступає сукупністю елементів, принципів, методів, засобів управління та розбудови організаційних структур управління, діяльність яких спрямована на стимулювання інноваційної активності, планування, організацію та реалізацію нових розробок, продуктів, послуг, процесів чи технологій. Розбудова такої системи забезпечує появу нових інноваційних ідей та ефективно трансфор-

мацію у нові продукти, послуги, технології та їх подальшу комерціалізацію і забезпечує зростання конкурентоспроможності підприємств.

Система управління інноваційною діяльністю підприємств направлена на досягнення сталого системного розвитку та швидке і ефективно адаптування підприємства до зовнішніх трансформацій, діджиталізації в умовах активної євроінтеграції економіки країни та її підприємств в ринкове середовище ЄС.

Висновки. У результаті проведення досліджень визначено концептуально-методичні засади системи управління інноваційною діяльністю, інноваційним розвитком підприємств та їх інвестиційним забезпеченням в умовах євроінтеграції та цифровізації з активним застосуванням системного, процесного, цільового, проектного, інших наукових підходів та низки загальних і специфічних принципів управління; структуровані основні складові та елементи системи управління інноваційною діяльністю підприємства, а саме: суб'єкти управління, об'єкти управління, наукові підходи, принципи управління, нормативно-правове, методичне, фінансове та інвестиційне забезпечення, кадрове забезпечення з формуванням відповідного структурного підрозділу, інформаційне забезпечення, техніко-технологічне матеріальне забезпечення; механізм управління з відповідними методами і засобами, інструментами управління. Виявлено умови та складові, за яких забезпечується ефективно управління інноваційною діяльністю підприємства в середовищі активної євроінтеграції підприємств та впровадження нових цифрових технологій.

Список використаних джерел:

1. Білецький О. Управління інноваційною діяльністю підприємств в умовах цифрової трансформації. *Modeling the development of the economic systems*. 2025. № 2. С. 329–334.
2. Білик Р. Механізми інноваційної модернізації економіки в умовах глобального розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. № 26. С. 17–24.
3. Бліщук К., Стефанишин Б. Управління інноваційним розвитком організацій. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-64>
4. Бондар М. Інвестиції та джерела фінансування інвестиційних ресурсів в обліку. *Фінанси, облік і аудит*. 2023. № 15. С. 220–226.
5. Дунська А. Визначення категорії «інноваційний механізм розвитку промислових підприємств». *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2013. № 1. С. 169–179.
6. Геращенко І. Інноваційний потенціал підприємства. Харків: НТУ «ХПІ». 2017. 157 с.
7. Кириченко О. Інвестиційно-інноваційне забезпечення промисловості України в умовах Четвертої промислової революції: монографія. К.: Університет КРОК. 2021. 368 с. URL: <https://dspace.krok.edu.ua/items/5559b91b-394d-45bb-b57b-1b5352fc1d80>
8. Найдюк В. Сутність та передумови інноваційного розвитку підприємств. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2013. № 3. С. 251–263.
9. Олійник Л. Управління інноваційним розвитком підприємства на основі формування інноваційних програм. *Економіка і організація управління*. 2017. № 3 (27). С. 51–58.
10. Підкамінний І., Ціпурида В. Системні фактори впливу на інноваційний розвиток підприємства. *Ефективна економіка*. 2011. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=480>
11. Стоянець Н. Управління інноваційним розвитком підприємств в умовах глобалізаційних викликів. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-86>
12. Федулова Л., Забарна Е., Філіппова С. Інноваційний розвиток підприємства. Одеса, ОНПУ: Бондаренко. 2016. 700 с.

References:

1. Biletskyi, O. (2025). Upravlinnia innovatsiinoiu diialnistiu pidpriemstv v umovakh tsyfrovoy transformatsii [Management of Innovation Activities of Enterprises in the Context of Digital Transformation]. *Modeling the development of the economic systems*. vol. 2. pp. 329–334. (in Ukrainian)
2. Bilyk, R. (2019). Mekhanizmy innovatsiinoi modernizatsii ekonomiky v umovakh hlobalnoho rozvytku [Mechanisms of Innovative Modernization of the Economy in the Context of Global Development]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. vol. 26. pp. 17–24. (in Ukrainian)
3. Blishchuk, K., Stefanyshyn, B. (2024). Upravlinnia innovatsiinym rozvytkom orhanizatsii [Management of innovative development of organizations]. *Ekonomika ta suspilstvo*. vol. 68. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-64> (in Ukrainian)
4. Bondar, M.I. (2023). Investytsii ta dzherela finansuvannia investytsiinykh resursiv v obliku [Investments and Sources of Financing of Investment Resources in Accounting]. *Finansy, oblik i audyt*. vol. 2 pp. 220–226. (in Ukrainian)
5. Dunska, A. (2013). Vyznachennia katehorii «innovatsiinyi mekhanizm rozvytku promyslovykh pidpriemstv» [Definition of the category "innovative mechanism for the development of industrial enterprises"]. *Marketynh i menedzhment innovatsii*. vol. 1. pp. 169–179. (in Ukrainian)
6. Herashchenko, I. (2017). Innovatsiinyi potentsial pidpriemstva [Innovation potential of the enterprise]. Kharkiv: NTU KhPI. (in Ukrainian)
7. Kyrychenko, O. (2021). Investytsiino-innovatsiine zabezpechennia promyslovosti Ukrainy v umovakh Chetvertoi promyslovoi revoliutsii: monohrafiia [Investment and Innovation Support of the Industry of Ukraine in the Conditions of the Fourth Industrial Revolution: Monograph]. K.: Universytet KROK. (in Ukrainian)
8. Naidiuk, V. (2013). Sutnist ta peredumovy innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv [The essence and prerequisites of innovative development of enterprises]. *Marketynh i menedzhment innovatsii*. vol. 3. pp. 251–263. (in Ukrainian)
9. Oliinyk, L. (2017). Upravlinnia innovatsiinym rozvytkom pidpriemstva na osnovi formuvannia innovatsiinykh prohram [Management of Innovative Development of Enterprise on the Basis of Formation of Innovation Programs]. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia*. vol. 3 (27). pp. 51–58. (in Ukrainian)
10. Pidkamynnyi, I., Tsipurynda, V. (2011). Systemni faktory vplyvu na innovatsiinyi rozvytok pidpriemstva [System factors influencing the innovative development of the enterprise]. *Efektivna ekonomika*. vol. 3. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=480> (in Ukrainian)
11. Stoianets, N. (2024). Upravlinnia innovatsiinym rozvytkom pidpriemstv v umovakh hlobalizatsiinykh vyklykiv [Management of Innovative Development of Enterprises in the Context of Globalization Challenges]. *Ekonomika ta suspilstvo*. vol. 60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-86> (in Ukrainian)
12. Fedulova, L., Zabarna, E., Filyppova, S. (2016). Innovatsiinyi rozvytok pidpriemstva [Innovative development of the enterprise]. Odesa, ONPU: Bondarenko. (in Ukrainian)

Дата надходження статті: 21.03.2026

Дата прийняття статті: 03.04.2026

Дата публікації статті: 20.04.2026